

[Per Federspiel.]

økonomiske, det politiske og det forsvarsmæssige område. Det er af ganske afgørende betydning for dette samarbejdes udvikling, at denne solidaritet ikke krænkes. Jeg vil straks sige, at jeg mener ikke, ministeren har gjort sig skyldig i nogen bevidst solidaritetskrænkelse, men det er mit indtryk, at han ved mange lejligheder optræder på egne vegne uden de rådslagninger, som vi fra Europarådets side har forudsat, som er forudsat i den nordiske aftale fra Helsingfors, og som ganske naturligt kræver, at inden udenrigspolitiske dispositioner finder sted, sker der en rådslagning mellem de lande, som vi samarbejder med på så mange områder.

Endelig vil jeg nævne et positivt punkt. Jeg vil gerne takke ministeren for det initiativ, han har taget ved forskellige lejligheder til at iværksætte en virkelig drøftelse af almene emner med kredse her i landet, der har interesser eller direkte sagskendskab på områder, hvor de ikke ellers kan få lejlighed til at føre deres synspunkter frem. Jeg regner med, at disse konferencer også har været til nytte for ministeren i tilrettelæggelsen af hans politik. Jeg synes, det er en gavnlig udvikling inden for udenrigspolitikken.

Men der er et tredje punkt, som jeg gerne vil fremhæve — det lyser jo i og for sig ud af ministerens redegørelse i formiddags — og det er dette, at denne danske indsats har en tilbøjelighed til at sprede sig, den har en tilbøjelighed til at falde ned på relativt tilfældige interesser og steder og derved svække indtrykket af, at der er mere væsentlige problemer, som er os nærliggende: de europæiske problemer, vore forsvarsmæssige problemer og vore sikkerhedspolitiske problemer. Jeg forstår meget vel, at det har betydning i en verden, der udvikler sig, som den gør nu, med tredoblingen af suveræne stater inden for FN, at danske kontakter etableres i forskellige egne af verden. Men det må ikke ske på bekostning af den politik, som er mest nærliggende, den europæiske sikkerhedspolitik og det europæiske økonomiske samarbejde.

Noget meget væsentligt er naturligvis en fortsættelse af den afspændingspolitik, som er bragt til midlertidig standsning med de ulykkelige begivenheder i Vietnam. På dette

punkt er jeg enig med ministeren i, at en udvikling af kontakterne med østlandene er i høj grad værdifuld, og jeg vil gerne ved denne lejlighed anerkende den redelighed og dristighed, hvormed både statsministeren i Moskva og udenrigsministeren i Warszawa ganske klart tog til orde imod den vurdering, der i østlandene finder sted af Tyskland og dermed formentlig også af de andre vesteuropæiske landes forhold til det nye Tyskland.

Der er jo meget, der i dag standses af den ulykkelige konflikt i Vietnam, som også det ærede medlem hr. Peter Nielsen jo var inde på. Jeg er enig i, at vi må se med den allerstørste bekymring på denne krig, på et blodbad, som man har svært ved at forene med nogen interesse, der står i rimeligt forhold til de ulykker, der forvoldes. Jeg kan erklære mig fuldt ud enig i de betragtninger, som det ærede medlem hr. Peter Nielsen fremsatte ud fra de erfaringer, vi begge har fra 30'erne, hvor man forsøgte en intervention, hvor en international udvikling gradvis udviklede sig henimod den katastrofe, vi oplevede fra 1939 til 1945. Jeg tror, det er rigtigt, at disse ting siges, fordi vi må være forstående over for den harme, der mange steder rejser sig mod, at der sker disse ulykkelige begivenheder i det fjerne østen. Der er ingen, der kan billige, at vor internationale organisation ikke er tilstrækkelig stærk til også i dette tilfælde at holde forholdene i ro.

Men vi må i hvert fald tage som vort udgangspunkt den tragiske kendsgerning, at der er sket en intervention med det formål, som vel må være i alles interesse, også de direkte implicerede stormagters på den anden side, at der ikke sker en forrykkelse af den magtbalance, som er forudsætningen for freden. Og ud fra det synspunkt kan jeg ganske tiltræde det standpunkt, som regeringen har indtaget, at der ikke er anledning fra dansk side til at kræve nogen tilbagevækning af de amerikanske tropper med den indflydelse, vi måske kunne gøre gældende inden for NATO. Tværtimod må vi bestrebe os for at støtte alle anstrengelser for at føre parterne til forhandlingsbordet, således at de mere fredelige tilstande kan opnås uden en forrykkelse af magtbalancen.

På et enkelt punkt vil jeg gerne gøre en bemærkning til ministerens redegørelse, idet